Cooperativa Tîrnava
Sîngeorgiu de Pădure
Jud. Mureş
tel. 954-38633
36833

Manual de prezentare şi utilizare

U L T R A T E X T

1. PREZENTAREA PRODUSULUI

ULTRA TEXT este destinat specialiştilor şi nespecialiştilor pentru procesarea de texte în limba română, folosind calculatorul personal ca o maşină de scris inteligentă.

2. RESURSE DE CALCULATOR NECESARE

- calculator personal compatibil SINCLAIR ZX SPECTRUM 48K RAM (TIM-S,HC-85)
- unităţi periferice obligatorii: TV (monitor) alb/negru, casetofon, imprimantă, interfaţă T Soft
- unităţi periferice opţionale: TV (monitor) colo

3. MODUL DE LANSARE, INTRERUPERE ŞI RELUARE

Pentrù citirea procesorului se dă comanda **LOAD ""** şi apoi **ENTER** şi se porneşte casetofonul. Pe display va apărea mesajul: **Program : ULTRA TEXT** . Incărcarea se face automat. La terminarea încărcării se intră direct în procesare de text.

Cursorul va fi afişat cu intermitenţă la începutul unui text vid. La baza ecranului se va afişa informaţia referitoare la numărul liniei curente şi alte elemente privind opţiunile. Se poate introduce un nou text sau se poate încărca de pe căsetă un text anterior. Se poate încărca manualul 'Ultra text'.

4. MODUL DE UTILIZARE A PROCESORULUI

4.1. Dialogul cu utilizatorul

Interfaţa de lucru cu utilizatorul este de nivel 1, conform metodologiei MCP. Utilizatorul este ghidat în permanenţă de două pagini de instrucţiuni care pot fi apelate în orice moment (CS+1) şi care cuprind o descriere concisă a fiecărei funcţii şi de un meniu care are la bază o interfaţă prietenoasă în dialog permanent cu utilizatorul.

4.2. Meniul principal

Se activează comanda **STOP (SS+A)** şi se iese în meniu care oferă urmatoarele facilităţi:

- imprimare text
- salvare text pe casetă
- citire text de pe casetă
- completare text de pe casetă
- revenire la text
- definire caractere de control pentru imprimantă

Realizarea unei opţiuni se face prin apăsarea tastei indicate şi validarea alegerii prin apăsarea tastei ENTER. Anularea comenzii se face apăsînd tasta '0'.

4.3. Fereastra şi introducerea textului

Procesorul operează pe un fişier care conţine informaţia introdusă de la tastatură. Textul poate avea pînă la 320 linii a cîte 64 caractere.

Ecranul TV este o fereastră care afişează 22 de linii din text. Cadrul ferestrei poate fi deplasat în sus sau jos pe text cu ajutorul unor comenzi ce vor fi prezentate în continuare.

Caracterele alfanumerice se introduc direct prin apăsarea tastei respective, la poziţia indicată de cursor. Majusculele se introduc prin apăsarea tastei CS (CAPS SHIFT) concomitent cu tasta literei dorite.

Una din facilităţile cele mai importante ale procesorului este utilizarea de caractere româneşti: Ă ă Â â Î î ş Ş ţ Ţ. Pe ecran se va afişa numai acest tip de caractere. In lucrul cu imprimanta de tip SCAMP 9335 se poate utiliza şi setul de caractere ASCII .

Caracterele ! # $ % & ' ( ) < > ; - + = : ? / * , . se obţin prin apăsarea tastei SS (SYMBOL SHIFT) şi tasta corespunzătoare acelui caracter.

CARACTERE	Ă=mE+SS+y	A=mE+SS+d	Î=mE+SS+u	Ş=SS+h	Ţ=SS+2
ROMANEŞTI	ă=mE+SS+f	â=mE+SS+s	î=mE+SS+g	ş=mE+SS+a	ţ=SS+x

Scrierea textului se face literă cu literă apăsînd tasta dorită. La capătul rîndului procesorul poate asigura, în mod automat alinierea la dreapta prin mărirea spaţiilor dintre cuvinte. Atunci cînd se introduce ultimul caracter din rînd cursorul se deplasează la începutul următorului rînd. In acest moment cursorul va deveni mai înalt. Dacă se introduce un caracter, procesorul va presupune că acesta face parte din cuvîntul anterior, de la sfîrşitul rîndului precedent şi va trece întregul cuvînt pe noul rînd (W/W on). Pentru a evita asemenea situaţii se va introduce un spaţiu. In cazul în care ultimul caracter de pe rînd este un semn de punctuaţie, procesorul va ignora faptul că la începutul noului rînd, cursorul fiind înalt, s-a tastat un caracter.

O serie de cuvinte cheie AND, TO, OR, etc, constituie comenzi ale editorului. Menţinerea apăsată a unei taste duce la repetarea efectului ei prin repetarea caracterului sau a comenzii.

4.4. Tastele de comandă şi comenzile procesorului

Procesorul dispune de două pagini de ajutor, care conţin într-o formă concisă descrierea tuturor posibilităţilor de operare. Aceste pagini pot fi apelate în orice moment prin activarea tastelor CS şi 1 (=EDIT). Prima pagină indică semnificaţiile tastelor de comandă în modul normal, în timp ce a doua pagină prezintă comenzile în modul extins; intrarea în a doua pagină de instrucţiuni se face apăsînd simultan CS şi SS.

4.4.1. Modul normal

In continuare se vor prezenta tastele de comandă în modul normal. Procesorul se află în modul normal cînd linia de la baza ecranului nu este afişată cu intermitenţă. Cînd tasta de comandă este apăsată trebuie să fie apăsată şi tasta CS sau SS. Excepţie face tasta ENTER (CR la HC 85).

EDIT (CS+1) - se afişează prima pagină de instrucţiuni; trecerea la pagina următoare se face cu CS+SS, iar revenirea la text cu ENTER (CR).

CAPS LOCK (CS+2) - toate literele tastate se interpretează ca majuscule, stare semnalizată la baza ecranului.

TRUE VIDEO (CS+3) - deplasează cursorul la sfîrşitul cuvîntului aflat la stînga cursorului.

INV. VIDEO (CS+4) - deplasează cursorul la începutul cuvîntului din dreapta cursorului.

SAGEŢI (CS+5,6,7,8) - deplasarea cursorului pe ecran la stînga, dreapta, jos, sus.

GRAPHICS (CS+9) - scrie simbolurile grafice asociate tastelor 1-8 utilizate de imprimantă ca şi caractere de control ce stabilesc modul de operare al imprimantei. Ieşirea din modul grafic se face apăsînd din nou CS+9.

DELETE (CS+0) - sterge caracterul pe care este poziţionat cursorul şi restul liniei spre stînga dacă se menţin apăsate tastele. Caracterele omise se pot scrie şi peste alte caractere fără a se folosi DELETE.

<= (SS+Q) - deplasează textul de sub cursor şi din stînga lui la stînga cu o poziţie. Dacă există un caracter la marginea stîngă a ferestrei comanda nu are efect.

<> (SS+W) - centrează textul de pe linia pe care se află cursorul. Este utilă pentru titluri.

=> (SS+E) - la fel ca <= dar la dreapta.

AND (SS+Y) - ajută la inserarea de noi linii, cuvinte şi caractere în text. Această procedură poate distruge alinierea paragrafului. Realinierea se face cu STEP (SS+D).

OR (SS+U) - mută cursorul la sfîrşitul textului (ultimul caracter).

AT (SS+I) - mută cursorul la începutul textului (linia 1, coloana 1).

STOP (SS+A) - ieşire în meniu. Revenirea se face apăsînd tasta R.

NOT (SS+S) - şterge linia pe care se află cursorul.

STEP (SS+D) - rearanjează paragraful după modificări prin inserare de cuvinte sau litere.

TO (SS+F) - asigură defilarea textului în sus cu un rînd.

THEN (SS+G) - asigură defilarea textului în jos cu un rînd.

ENTER (CR la HC-85) - deplasează cursorul la începutul noii linii prin inserare de linie nouă sau la linia existentă.

4.4.2. Modul extins

Intrarea sau ieşirea din modul extins se face cu tastele CS+SS.

EDIT (CS+1) - se afişează a doua pagină de instrucţiuni; trecerea la pagina următoare se face cu CS+SS, iar revenirea la text cu ENTER (CR).

SAGEŢI (CS+5,6,7,8) - deplasarea cursorului ca în modul normal.

W - activare/dezactivare a poziţionării automate la începutul liniei (W/W on sau off).

E - activare/dezactivare a alinierii la dreapta (Extindere on/off).

R - caută/înlocuieşte un cuvînt începînd cu poziţia cursorului; paragraful va fi rearanjat automat.

I - activare/dezactivare a inserţiei (Inserat on/off),care permite introducerea de text (vezi AND).

P - tipăreşte textul la imprimantă; oprirea imprimării se face din tasta Q, dar numai la transmiterea de date către

imprimantă.

A şi D - mută marginea la cursor (stînga/dreapta) prin afişarea unei zone roşii între marginea ecranului şi cursor. Se scrie numai în zona liberă, în mod obişnuit.

S - anulează marginile şi le aduce la normal; ecranul redevine negru.

F şi G - defilare rapidă în sus şi în jos (22 linii).

J - alinierea la dreapta a liniei.

H - anularea alinierii la dreapta.

X - şterge textul din fişier (comanda este dublată de confirmarea execuţiei cu Y!).

B şi V - marcaj de început/sfîrşit de bloc de copiat/mutat (vezi M si N).

M - mută blocul aflat între marcaje la poziţia cursorului.

N - copiază blocul aflat intre marcaje la cursor.

C - modificarea ferestrei (64/32 caractere). Toate funcţiile procesorului se utilizează şi pe fereastra de 32 caractere.

4.5. Utilizarea imprimantei

Imprimantele recomandate sînt SCAMP 9335 sau ROBOTRON 6313 (serială sau paralelă). Simbolurile grafice din pagina 1 de instrucţiuni constituie pentru imprimantă caractere de control ce facilitează editarea textului. Aceste caractere nu se tipăresc la imprimantă.

In meniu a fost prevăzută posibilitatea de modificare a caracterelor de control precum şi alegerea imprimantei. Este obligatorie verificarea poziţionării procesorului ACE pe tipul de imprimantă şi caracterele de control. Aceasta facilitate permite utilizarea unei imprimante de alt-tip decît cele de mai sus, prin modificarea caracterelor de control.

Modul grafic se obţine apăsînd CS+9, stare semnalizată la baza ecranului. La SCAMP 9335 un caracter grafic influenţează întregul rînd pe care este poziţionat. Caracterele de control la utilizarea imprimantei ROBOTRON 6313 pot avea influenţă asupra unui cuvînt sau bloc de linii funcţie de poziţionarea acestora.

Din meniul principal, la comanda imprimării textului şi validarea ei, calculatorul va solicita informaţii asupra numărului de exemplare, caractere pe linie, linii de spaţiere, etc. Aceste facilităţi permit obţinerea numărului dorit de exemplare, poziţionarea optimă în pagină şi numerotarea automată a paginilor.

Datorită modului de procesare a textului (cîte 64 de caractere) se recomandă folosirea a 64, 128 şi 192 caractere pe linie, ţinînd cont că imprimanta va folosi 2 şi respectiv 3 rînduri din text. Utilizarea altor numere poate duce la imprimarea cu defecte majore.

Un alt mod de imprimare este în modul extins apăsînd tasta P. Numărul de caractere pe linie, liniile de spaţiere, etc, vor fi cele stabilite la ultima imprimare, sau de la lansarea procesorului. Se tipăreşte un singur exemplar.

4.6. Modul grafic

Sînt utilizate 16 caractere grafice. Acest manual a fost realizat în întregime cu procesorul, folosind caracterele grafice pentru imprimare. Acestea sînt:

SCAMP	ROBOTRON
1 - retur car imprimantă	- stop subliniere text
CS+1 - start supraimprimare	- start supraimprimare
2 - reset imprimantă	- reset imprimantă
CS+2 - caractere condensate	- start car. condensate
3 - caractere ASCII înclinate	- start subliniere text
CS+3 - caractere ASCII drepte	- stop subliniere text